

## Úvodník

Nebývá zvykem, abychom v časopise Informace České geografické společnosti publikovali úvodní text. Toto číslo je ovšem výjimkou. Důvodem je možná trochu odlišná struktura tohoto čísla. Když v březnu (21. 3. 2022) zemřel prof. RNDr. Martin Hampl, DrSc., jedna z nejvýznamnějších osobností moderní české geografie, mohli jsme do čísla 2022/1 Informací ČGS vložit pouze krátkou připomínku díla Martina Hampla z pera prof. Blažka, jednoho z jeho nejbližších spolupracovníků.

Číslo 2022/2 Informací ČGS, které máte před sebou, se proto věnuje osobnosti a dílu Martina Hampla mnohem podrobněji. Role Martina Hampla v české a československé geografii je zcela jedinečná. Jako dlouhodobá vůdčí osobnost na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy vybudoval zcela svébytný teoretický koncept a posunul vnímání moderní geografie. Albertovská škola je v českém nebo slovenském geografickém prostředí zcela ustálený pojem. Jím vytvořený teoretický koncept komplexity a diferenciacie geografických systémů tvoří velmi často rámec diskuzí mezi geografiy a rámuje naše pohledy na geografickou realitu. Martin Hampl svoje teoretické koncepty velmi výrazně podpořil neobyčejnou empirickou znalostí a detailním geografickým přehledem. Jeho schopnost umístit jakoukoliv obec v Česku okamžitě do sídelního systému, popsat procesy dojížděky do zaměstnání a za službami a obratem vysvětlit procesy odehrávající se v území ohromovaly jak jeho studenty, tak i jeho kolegy a kamarády.

Martin Hampl se také zapojoval do témat aplikovaného výzkumu. Jeho podíl na celé řadě urbanistických studií, které se zabývaly vymezením funkčních regionů nebo urbanistickým řešením regionů, je dosud nezanedbatelný a urbanisté stále citují jeho výsledky a opakuji jeho metodické postupy.

Martin Hampl byl pro nás, jeho kolegy, nejen vynikající vědec, ale stejně tak i velmi blízký kolega a kamarád. Jeho neuvěřitelná ochota pomoci každému kolegovi, schopnost okamžitě vystihnout podstatné body a stejně tak i vysoká míra kritičnosti formovaly naše texty. Pravděpodobně každý na katedře, kdo někdy spolupracoval s Martinem, při psaní vlastního textu vždy poměřoval svoje věty s tím, co by tomu řekl Martin Hampl.

Jeho humor a jeho vtípky, kterými nás prakticky trvale zásoboval, byly nedílnou součástí jeho osobnosti. I nejsložitější abstraktní konstrukce mohly být formou vtipu nebo příkladu okamžitě vráceny na zem.

V tomto čísle Informací ČGS najdete jeden z posledních textů Martina Hampla. V rámci projektu zaměřeného na koncepci geografického vzdělávání Martin připravil jako interní podklad pro albertovské didaktiky geografie obecnější rozvahu o klíčových konceptech a hlavních myšlenkách geografie ve škole. Tento text pro vydání v časopise připravil doc. Marada.

V rubrice Lidé pak najdete další vzpomínky na prof. Martina Hampla. Je nám ctí, že tři významní slovenští geografové prof. Matlovič, prof. Ira a prof. Korec věnovali svoje vzpomínky na osobnost a dílo Martina Hampla. Jejich texty doplnil jeden z jeho mnoha žáků, doc. Novotný, který připomněl, jakou roli měla osobnost jeho učitele na formování jeho odborného, ale i lidského pohledu na svět.

Časopis Informace ČGS rovněž publikoval v nedávné době dva významné texty, které shrnovaly teoretické jádro konceptů Martina Hampla:

V čísle 2018/1 byl uveřejněn článek *Hierarchické formy uspořádání nerovnoměrností v realitě: hledání pravidelností a problémy explanace* (s. 1–23), [https://geography.cz/wp-content/uploads/2018/10/icgs012018\\_hampl.pdf](https://geography.cz/wp-content/uploads/2018/10/icgs012018_hampl.pdf). V čísle 2020/1 najdete text *Dlouhodobý populační vývoj metropolitního areálu Prahy v kontextu společenských proměn Česka* (s. 1–21), [https://geography.cz/wp-content/uploads/2020/04/icgs012020\\_hampl.pdf](https://geography.cz/wp-content/uploads/2020/04/icgs012020_hampl.pdf).

Jsme velmi rádi, že můžeme v Informacích ČGS připomenout osobnost a dílo prof. RNDr. Martina Hampla DrSc. Věříme, že se k jeho dílu a jeho myšlenkám budeme dlouhodobě vracet a ještě dlouho budou inspirací a současně i kritickým vzorem pro naše uvažování.

Radim Perlín  
šéfredaktor časopisu IČGS